

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/31/2022
Identifikačné číslo spisu: 6820200607
Dátum vydania rozhodnutia: 30.03.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:6820200607.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu J. R., bývajúceho v H. XXX, H., zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, advokátom, so sídlom v Lučenci, J. Kráľa 5/A, proti žalovanej s Autoleasing SK, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Vajnorská 100/A, IČO: 46 806 491, zastúpenej advokátskou spoločnosťou Nosko & Partners, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Podjavorinskej 2, IČO: 36 860 107 o určenie, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, vedenom na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 7Csp/22/2020, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. septembra 2021 sp. zn. 41CoCsp/22/2021, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. septembra 2021 sp. zn. 41CoCsp/22/2021 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Revúca (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 16. septembra 2020 č. k. 7Csp/22/2020-251 určil, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere č. N. XX/XXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX uzatvorený medzi žalobcom a žalovanou je bezúročný a bez poplatkov (výrok I.). O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v rozsahu 100 % (výrok II.).

1.1. Svoje rozhodnutie odôvodnil použitím § 488, § 489, 52 ods. 1, § 37 ods. 1, § 41 Občianskeho zákonníka, § 497, § 499 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, § 11 ods. 1, 4, § 15 zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch, keď dospel k záveru, že úverová zmluva zo dňa 14.12.2016 uzatvorená medzi žalobcom a žalovanou je v časti čo do poskytnutia úveru prevyšujúceho časť kúpnej ceny motorového vozidla, ktorá mala byť financovaná týmto úverom, neplatný právny úkon z dôvodu nedostatku vôle žalobcu uzavrieť úverovú zmluvu na financovanie týchto ďalších produktov, resp. služieb v zmysle § 37 v spojení s § 41 Občianskeho zákonníka. Súd sa potom stotožnil s argumentáciou žalobcu, že v predmetnej úverovej zmluve je nesprávne uvedená celková výška spotrebiteľského úveru 5.695,20 eur, ktorá mala byť správne 4.010,20 eur, čo má v zmysle § 9 ods. 2 písm. g/ v spojení s § 11

ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z. za následok, že predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

1.2. Nesprávne uvedená výška úveru má podľa súdu prvej inštancie súčasne vplyv i na výšku RPMN uvedenú v zmluve, keď táto je zjavne uvedená chybne v neprospech spotrebiteľa (v nižšej, ako skutočnej výške), nakoľko je prepočítaná na výšku úveru vo výške 5.695,20 eur, ale správne mala byť prepočítaná práve na výšku úveru 4.010,20 eur. Nakoľko je úver z predmetnej zmluvy pre uvedený nedostatok považovaný za bezúročný a bez poplatkov, súd nepovažoval za účelné zisťovať presnú výšku RPMN.

1.3. Podľa prvoinštančného súdu úverová zmluva neobsahuje ani náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 ako dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Žalobca účinne poprel tvrdenie žalovanej, že splátkový kalendár obsahujúci rozpis termínov splátok, ich výšky a termínu konečnej splatnosti úveru mu nebol doručovaný dodatočne a že pri podpise zmluvy mal vedomosť o dátume splatnosti každej jednej splátky a dátum konečnej splatnosti úveru, t. j. poslednej úverovej splátky. Žalobca hodnoverne opísal proces uzatvárania zmluvy, kedy splátkový kalendár obsahujúci podstatné náležitosti zmluvy o úvere mu nebol predložený vopred, nemal dostatočný priestor sa s ním náležite oboznámiť, bol mu daný spolu s množstvom ďalších dokumentov ako posledný predložený na podpis. Splátkový kalendár je v rozpore so znením zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a s rozhodnutím SD EÚ vo veci C-42/15: bod 34 rozhodnutia.

1.4. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že žalobcovi, ktorý bol vo veci plne úspešný priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v plnom rozsahu..

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 29. septembra 2021 sp. zn. 41CoCsp/22/2021 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietol a žalovanej priznal voči žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2.1. Podľa odvolacieho súdu prvoinštančný súd správne posúdil zmluvu o úvere uzavretú medzi žalovanou a žalobcom ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a súčasne aj ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona o spotrebiteľských úveroch. Stotožnil sa i s názorom súdu prvej inštancie, že vzhľadom na to, že z obsahu zmluvy o úvere vyplývala vôľa žalobcu uzatvoriť túto zmluvu za účelom financovania časti kúpnej ceny motorového vozidla, ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere podľa § 15 zákona o spotrebiteľských úveroch a § 52a ods. 2 Občianskeho zákonníka.

2.2. Odvolací súd sa však nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že zmluva o úvere je v časti čo do poskytnutia úveru prevyšujúceho časť kúpnej ceny motorového vozidla, ktorá mala byť financovaná týmto úverom neplatným právnym úkonom podľa § 37 v spojení s § 41 Občianskeho zákonníka. Stotožnil sa s názorom žalovanej, že aj napriek tomu, že zmluva o úvere a kúpna zmluva sú vzájomne závislými zmluvami, nie je zrejmé, prečo vo vzťahu k dojednanej výške úveru má mať prednosť ustanovenie uvedené v kúpnej zmluve, že výška úveru má predstavovať rozdiel medzi dohodnutou kúpnu cenou za motorové vozidlo vo výške 5.434,- eur a časťou kúpnej ceny vo výške 1.423,80 eur, ktorú žalobca uhradil v hotovosti s tým, že zostávajúca časť kúpnej ceny vo výške 4.010,20 eur, ktorá mala byť uhradená prostredníctvom predmetného úveru, má predstavovať aj celkovú výšku poskytnutého úveru na základe predmetnej zmluvy o úvere. Z obsahu zmluvy o úvere jednoznačne vyplýva celková výška dohodnutého spotrebiteľského úveru 5.695,20 eur, pričom išlo o účelovo viazaný spotrebiteľský úver na kúpu motorového vozidla. Toto zmluvné dojednanie podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné aj vzhľadom na vzájomnú závislosť úverovej zmluvy a kúpnej zmluvy vykladať tiež s ohľadom na vystavenú faktúru, ktorou bol fakturovaný predaj motorového vozidla, ktoré vozidlo bolo predmetom kúpnej zmluvy vrátane doplnkového zákaznickeho servisu s tým, že celková fakturovaná suma spolu s týmito ďalšími produktami bola v celkovej výške 7.119,- eur, čo korešponduje s kúpnu cenou motorového vozidla uvedenou v zmluve o úvere. Túto faktúru žalobca prevzal najneskôr v čase podpísania zmluvy o úvere, pričom túto faktúru aj osobne podpísal. V prípade, ak žalobca nemal záujem o tieto ďalšie produkty, ktoré mu boli poskytnuté v súvislosti s kúpnu zmluvou, nemal s uzavretím týchto zmlúv za takýchto podmienok súhlasiť. Zároveň zo zmluvy o úvere vyplýva, že žalobca bol oprávnený odstúpiť od úverovej zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa

uzatvorenia úverovej zmluvy, pričom aj zo štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že žalobca bol o možnosti odstúpenia od zmluvy o spotrebiteľskom úvere poučený. V týchto informáciách je tiež uvedená celková výška poskytnutého spotrebiteľského úveru vo výške 5.695,20 eur, t. j. v rovnakej výške ako v zmluve o úvere. Odvolací súd preto dospel k záveru, že v zmluve o úvere je uvedená správna celková výška poskytnutého úveru vo výške 5.695,20 eur, ktorá výška súhlasí aj s výškou úveru uvedenou v žiadosti o úver zo dňa 13.12.2016. Súd prvej inštancie preto dospel k nesprávnemu záveru, že v zmluve o úvere je nesprávne uvedená celková výška spotrebiteľského úveru, čo má podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch za následok, že predmetný úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

2.3. Odvolací súd tiež uviedol, že vzhľadom na to, že celková výška spotrebiteľského úveru bola v zmluve o úvere uvedená vo výške 5.695,20 eur, tak aj výška RPMN bola v zmluve o úvere počítaná správne z tejto výšky poskytnutého úveru. Súd prvej inštancie preto v tejto časti dospel k nesprávnemu záveru, že výška RPMN v zmluve o úvere je uvedená nesprávne a aj z tohto dôvodu je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov.

2.4. Odvolací súd sa nestotožnil ani s tým názorom súdu prvej inštancie, že zmluva o úvere neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a podľa § 9 ods. 2 písm. l/ zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Odvolací súd zo zmluvy o úvere zistil, že žalobca sa v tejto zmluve zaviazal splácať úver v počte 72 splátok s tým, že dátum splatnosti prvej splátky si dohodli na jeden mesiac po prevzatí vozidla žalobcom a splatnosť ďalších splátok dohodli v deň, ktorého poradové číslo v rámci kalendárneho mesiaca zodpovedá poradovému číslu dňa prevzatia vozidla žalobcom od predajcu. Zároveň zo splátkového kalendára zo dňa 14.12.2016, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere vyplýva termín prvej splátky úveru dňa 14.1.2017, splatnosť ďalších splátok úveru 14. deň v mesiaci a termín konečnej splatnosti úveru na deň 14.12.2022, pričom žalobca tento splátkový kalendár podpísal. Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42-15, Home Credit Slovakia, a. s. proti F. zo dňa 9. novembra 2016, ktorý uviedol, že zmluva o úvere nemusí byť vyhotovená v jedinom dokumente, ale všetky náležitosti musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči. Vzhľadom na to, že zmluva o úvere obsahuje dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, termín konečnej splatnosti úveru a splátkový kalendár je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, odvolací súd dospel k záveru, že zmluva o úvere obsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. f/ a l/ zákona o spotrebiteľských úveroch.

2.5. Odvolací súd tak dospel k záveru, že zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovanou obsahuje všetky náležitosti podľa § 9 ods. 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobu zamietol.

2.6. O trovách prvoinštančného a odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 2 v nadväznosti na § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Žalovaná mala v prvoinštančnom aj v odvolacom konaní úspech plnom rozsahu. Odvolací súd preto žalovanej priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) dovolanie, ktoré odôvodnil s poukazom na § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, a pokiaľ by dovolací súd dospel k záveru, že nastolená právna otázka už bola v praxi dovolacieho súdu riešená, potom je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

3.1. Neriešené otázky, od ktorých podľa dovolateľa záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu sú ním formulované nasledovne: „Možno považovať za prijateľnú a teda platnú takú zmluvnú podmienku, ktorou dodávateľ podmieňuje poskytnutie závislého spotrebiteľského úveru určeného na kúpu osobného automobilu akceptovaním doplnkovej služby bez reálneho plnenia (..Doplnkový zákaznícky servis 2" v sume 499 eur podľa Fa č. O vystavenej sprostredkovateľom úveru) formálne viazanej na kupovaný

osobný automobil, pričom táto doplnková služba financovaná úverom je súčasne aj podmienkou získania tohto úveru za ponúkaných podmienok?" a „Možno považovať za prijateľnú a teda platnú takú zmluvnú podmienku, ktorou dodávateľ požaduje, aby spotrebiteľ poukazoval tretej osobe poistné plnenie („Carlife Garancia 1-hviezda" v sume 565 eur a miniGAP FLEX v úvere" v sume 260 eur podľa Fa č. O vystavenej sprostredkovateľom úveru) súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou, pričom takéto poistné plnenie v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa?". Podľa dovolateľa odvolací súd dospel k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, ktorého jadro je formulované v bodoch 26., 27. a 28. jeho rozsudku, v ktorých bodoch sa odvolací súd nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že zmluva o úvere je v časti čo do poskytnutia úveru prevyšujúceho časť kúpnej ceny motorového vozidla, ktorá mala byť financovaná týmto úverom neplatným právnym úkonom podľa § 37 v spojení s § 41 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd vychádza pri svojej úvahe z nesprávneho základného predpokladu, podľa ktorého poplatky za vedľajšie produkty boli dojednané platne. Odvolací súd posúdil vec formalisticky, predovšetkým nechal do úvahy použitie nekalej obchodnej praktiky sprostredkovateľom žalovanej, nezohľadnil vedľajšiu povahu doplnkových produktov a prítomnosť neprijateľných zmluvných dojednaní. Poukázal na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci C-143/13, C-26/13, C-377/14 a súvisiace rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3Sžo/19/2012, sp. zn. 5Sžo/21/2013, sp. zn. 5Sžo/32/2014, sp. zn. 6Sžo/61/2014 a sp. zn. 7Sžo/61/2014.

3.2. Dovolateľ v súvislosti s namietaním nesprávneho právného posúdenia neplatnosti zmluvy o úvere v časti čo do poskytnutia úveru prevyšujúceho časť kúpnej ceny, ktorá mala byť financovaná týmto úverom, nezohľadňujúc pritom vedľajšiu povahu doplnkových produktov, napádal i nesprávnosť uvedenia celkovej výšky poskytnutého úveru ako náležitosti zmluvy o úvere. Žalobca tvrdil, že skutočnú výšku úveru a skutočnú výšku nákladov spojených s poskytnutím úveru možno zistiť len určením skutočnej sumy, resp. hodnoty, ktorá bola daná spotrebiteľovi k dispozícii.

3.3. Dovolateľ argumentoval tiež tým, že v zmluve o úvere nie sú uvedené ani náležitosti doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termínu konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, ktoré sú obligatónnymi náležitosťami spotrebiteľských úverových zmlúv v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ v spojitosti s § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 14.12.2016. Tzv. splátkový kalendár netvorí súčasť zmluvy o úvere. Na dôvažok splátkový kalendár mu bol poskytnutý až dodatočne, čo nemožno považovať za platné dojednanie chýbajúcej zmluvnej náležitosti.

3.4. Dovolateľ navrhol zmeniť napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v I. výroku a súvisiacom II. výroku, ktorými odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a zaviazal ho na náhradu odvolacích trov konania tak, že určí, že spotrebiteľský úver poskytnutý na základe zmluvy o úvere č. N. XX/XXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX uzatvorenej medzi žalobcom a žalovanou je bezúročný a bez poplatkov a prizná mu voči žalovanej náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100%, alternatívne napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

4. Žalovaná navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol, keď za kľúčové považuje to, že rozhodnutia nižších súdov v žiadnom prípade nezáviseli na vyriešení nastolených právnych otázok dovolateľom.

5. Dovolateľ k vyjadreniu žalovanej na podporu svojej dovolacej argumentácie poukázal na aktuálne rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/165/2020 vzťahujúce sa na totožný prípad tej istej žalovanej.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd" alebo „dovolací súd") ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala advokátom zastúpená (§ 429 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania. Bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod podľa § 420 ods. 1 písm. a/ CSP.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b/ alternatívne písm. a/ CSP

7. V danom prípade dovolateľ vyvodil prípustnosť podaného dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ alternatívne písm. a/ CSP.

7.1. Dovolateľ argumentoval, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu vychádzalo z nesprávneho vyriešenia právnych otázok neprijateľnosti namietaných zmluvných podmienok úverovej zmluvy zo dňa 14.12.2016 uzavretej medzi sporovými stranami. Podľa dovolateľa odvolací súd posúdil vec formalisticky, predovšetkým nevzal do úvahy použitie nekalej obchodnej praktiky žalovanou, nezohľadnil vedľajšiu povahu doplnkových produktov a prítomnosť neprijateľných zmluvných dojednaní. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ a súvisiace rozhodnutia najvyššieho súdu. (bod 3.1.)

7.2. Z obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) vyplýva i nesprávne právne posúdenie otázky, či úverová zmluva obsahuje zákonné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorými sú celková výška spotrebiteľského úveru (bod 3.2.), ako i doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru (bod 3.3.), ktoré sú obligatórnymi náležitosťami spotrebiteľských úverových zmlúv podľa § 9 ods. 2 písm. f/ a g/ v spojitosti s § 11 ods. 1 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP (podobne ako predchádzajúca právna úprava, pozn.) dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

11. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

12. V prípade dovolacieho dôvodu spočívajúceho v nesprávnom právnom posúdení veci je dovolateľ povinný dovolací dôvod vymedziť nesprávnym právnym posúdením takej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu alebo ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (písm. a/ až c/ § 421 ods. 1 CSP). Dovolateľ je teda povinný v dovolaní jednoznačne uviesť, v čom vidí prípustnosť dovolania, t. j. ktorý z predpokladov uvedených v § 421 ods. 1 CSP zakladá jeho prípustnosť. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

13. Dovolací súd predovšetkým uvádza, že žalobca (kvalifikovane zastúpený advokátom) podal dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b/ alternatívne a/ CSP. K možnosti súbežného uplatnenia prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a (zároveň) písm. b/ CSP v zásade platí, že uplatnenie týchto dvoch dovolacích dôvodov naraz (t. j. dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a/, b/ CSP) sa bez ďalšieho z logiky veci vylučuje. Odvolací súd sa totiž nemôže odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe

dovolacieho súdu za súčasnej existencie stavu, keď rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. V danom prípade ale dovolateľ argumentuje oboma dôvodmi pre prípad, ak by medzičasom došlo k rozhodnutiu najvyššieho súdu o predloženej otázke, ktorá do podania dovolania síce riešená nebola, avšak má vedomosť, že o obdobných právnych otázkach prebiehajú na najvyššom súde aj ďalšie konania.

14. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom). Rovnako tak sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 a § 432 CSP.

15. Podľa najvyššieho súdu dovolacie otázky právneho posúdenia neprijateľnosti namietaných zmluvných podmienok úverovej zmluvy (bod 3.1.) týkajúce sa vedľajších produktov, ktoré mali byť tiež financované úverom účelovo čerpaným na kúpu motorového vozidla ako podmienka jeho získania (doplňkové služby a sprostredkovanie poistenia, ktoré v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa), neboli otázkami, na zodpovedaní ktorých by bolo založené rozhodnutie vo veci a na rozhodnutie ani nemali vplyv, čo napokon vyplýva zo samotných dôvodov rozhodnutí oboch nižších súdov.

15.1. Súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca nemal záujem o žiadnu z doplnkových služieb, resp. tovarov a pokiaľ aj žalovaná poukazovala, že úver bol žalobcovi poskytnutý na základe jeho písomnej žiadosti, v zmysle ktorej bola výška úveru dohodnutá od počiatku na sumu 5.695,20 eur mal za to, že žiadosť o úver datovaná ku dňu predchádzajúcemu dňu podpisu úverovej zmluvy a ostatných dokumentov, žalobca v skutočnosti podpísal spoločne so všetkými listinami v deň prevzatia vozidla a táto žiadosť nekorešponduje so skutočne prejavenu vôľou žalobcu. Zdôraznil tiež, že v zmysle legálnej definície pojmu celková výška spotrebiteľského úveru sa ňou pre účely zákona o spotrebiteľských úveroch rozumie maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Úverová zmluva uzatvorená sporovými stranami je preto v časti čo do poskytnutia úveru prevyšujúceho časť kúpnej ceny motorového vozidla, ktorá mala byť financovaná týmto úverom, neplatným právnym úkonom v zmysle § 37 v spojení s § 41 Občianskeho zákonníka práve z dôvodu nedostatku vôle žalobcu uzavrieť úverovú zmluvu na financovanie aj týchto ďalších produktov, resp. služieb. (body 26, 28 a 29 odôvodnenia rozsudku)

15.2. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že zmluva o úvere je v časti čo do poskytnutia úveru prevyšujúceho časť kúpnej ceny motorového vozidla, ktorá mala byť financovaná týmto úverom neplatným právnym úkonom podľa § 37 v spojení s § 41 Občianskeho zákonníka. Stotožnil sa s názorom žalovanej, že aj napriek tomu, že zmluva o úvere a kúpna zmluva sú vzájomne závislými zmluvami, nie je zrejmé, prečo vo vzťahu k dojednanej výške úveru má mať prednosť ustanovenie uvedené v kúpnej zmluve, a to, že výška úveru má predstavovať rozdiel medzi dohodnutou kúpnou cenou za motorové vozidlo vo výške 5.434,- eur a časťou kúpnej ceny vo výške 1.423,80 eur, ktorú žalobca uhradil v hotovosti s tým, že zostávajúca časť kúpnej ceny vo výške 4.010,20 eur, ktorá mala byť uhradená prostredníctvom predmetného úveru, má predstavovať aj celkovú výšku poskytnutého úveru na základe predmetnej zmluvy o úvere. Tiež zdôraznil, že v prípade, ak žalobca nemal záujem o ďalšie produkty poskytnuté mu žalovanou v súvislosti s kúpnou zmluvou, nemal s uzavretím týchto zmlúv za takýchto podmienok súhlasiť. Zároveň zo zmluvy o úvere vyplýva, že žalobca bol oprávnený odstúpiť od úverovej zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní odo dňa uzatvorenia úverovej zmluvy, pričom aj zo štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že žalobca bol o možnosti odstúpenia od zmluvy o spotrebiteľskom úvere poučený. (bod 26 odôvodnenia rozsudku)

15.3. V prejednávanom prípade je nepochybné, že nižšie súdy sa otázkou ne/prijateľnosti zmluvných

podmienok úverovej zmluvy ako zásadného právneho významu nezaoberali a na jej riešení nezaložili svoje rozhodnutia. Iba súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozhodnutia okrajovo dotkol otázky „skrytia“ pod kúpnu cenu vozidla poplatky za iluzórne služby, resp. produkty, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, ktoré tak mali byť zahrnuté do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, ktorý postup podľa súdu nie je možné hodnotiť inak, než obchádzanie zákona, ktorému nemožno poskytnúť akúkoľvek právnu ochranu, napadnuté rozhodnutie bezpochyby na nej nezaložil. Odvolací súd, ktorého rozhodnutie žalobca dovolaním napáda sa danou otázkou nezaoberal vôbec.

16. Najvyšší súd sa ďalej zaoberal dovolacím dôvodom založeným na posúdení otázky náležitosti doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termínu konečnej splatnosti úveru, ktoré sú obligatónnymi náležitosťami spotrebiteľských úverových zmlúv v zmysle § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy sporových strán, t. j. ku dňu 14. decembra 2016. (bod 3.3.)

16.1. Žalobca ale okrem vyvodenia nespokojnosti s právnym posúdením danej otázky odvolacím súdom, dostatočne nevysvetlil, v čom spočíva nesprávnosť jej riešenia a ako mala byť táto otázka riešená správne. Proste spochybňovanie správnosti napadnutého rozhodnutia žalobcom so zopakovaním tvrdenia, že splátkový kalendár netvoril súčasť zmluvy o úvere a mal mu byť poskytnutý až dodatočne, významovo nezodpovedá kritériám dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP.

16.2. Z úverovej zmluvy (priamo z jej textu) pritom vyplýva, že jej neoddeliteľnou súčasťou tvoriacu jej prílohu je splátkový kalendár, ktorý mal žalobca obdržať pri odovzdávaní motorového vozidla, čiže nejednalo sa o prípad, kedy by spotrebiteľovi mal byť zasielaný splátkový kalendár až dodatočne a teda o skutočnostiach v ňom uvádzaných by sa spotrebiteľ dozvedel až po uzavretí spotrebiteľskej zmluvy. Dátum splatnosti tak 1. splátky, ako i všetkých nasledujúcich splátok vyplýva i zo samotného textu predmetnej úverovej zmluvy v rámci platobných podmienok a s poukazom na dojednanú dobu trvania úverovej zmluvy, resp. dojednaný počet jednotlivých splátok, je zrejmy aj dátum konečnej splatnosti úveru, t. j. poslednej úverovej splátky.

17. Najvyšší súd pristúpil k posúdeniu poslednej otázky uvedenej v bode 3.2. tohto rozhodnutia, týkajúcej sa nesprávnosti uvedenia celkovej výšky poskytnutého úveru ako náležitosti zmluvy o úvere. Podľa dovolateľa skutočnú výšku úveru a skutočnú výšku nákladov spojených s poskytnutím úveru možno zistiť len určením skutočnej sumy resp. hodnoty, ktorá bola daná spotrebiteľovi k dispozícii.

17.1. V zmysle § 2 písm. l/ a g/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia spornej zmluvy o úvere (t. j. 14. decembra 2016), na účely tohto zákona sa rozumie celkovou výškou spotrebiteľského úveru maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere (písm. l/), celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok (písm. g/).

17.2. V zmysle § 9 ods. 2 písm. g/ citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie.

17.3. V rozsudku vo veci C-377/14 Radlinger, Radlingerová proti Finway a.s. sa Súdny dvor Európskej Únie okrem iného vyjadril k požiadavkám na náležitosti spotrebiteľských zmlúv a na otázku vnútroštátneho súdu, akým spôsobom sa má vykladať pojem „celková výška úveru“ obsiahnutý v článku 3 písm. l/ a článku 10 ods. 2 smernice 2008/48 a pojem „výška čerpania“ obsiahnutý v bode I prílohy I tejto smernice odpovedal, že článok 3 písm. l/ a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. V rozhodnutí Súdny dvor uviedol, že dôsledkom takehoto postupu, t. j.

zahrnutia nákladov spotrebiteľa spojených s úverom do výšky čerpania úveru, je podhodnotenie RPMN, ktorého výpočet závisí od celkovej výšky úveru (bod 87). Zároveň informácia o celkových nákladoch úveru umožňuje spotrebiteľovi porovnať ponuky úverov a posúdiť rozsah jeho záväzku (bod 90).

17.4. Aby bolo možné konštatovať splnenie povinnosti veriteľa vyplývajúcej z ustanovenia § 9 ods. 2 citovaného zákona, musia byť údaje uvedené v spotrebiteľskej zmluve uvedené nielen formálne, ale zároveň musia byť aj úplné, určité, zrozumiteľné a správne. Týmto spôsobom zákonodarcu chráni spotrebiteľa a naplňa účel sledovaný právnou úpravou spotrebiteľských zmlúv, ktorým je úplné informovanie spotrebiteľa o podmienkach v tomto prípade úverovej zmluvy v záujme ochrany slabšej zmluvnej strany. Správnosť údajov totiž nepochybne ovplyvňuje rozhodnutie spotrebiteľa vstúpiť do určitého záväzku. Zároveň spotrebiteľ musí mať možnosť zoznámiť sa so skutočným obsahom právneho úkonu, aby vedel, čo konkrétne je predmetom dojednania a aké sú jeho práva a záväzky z toho plynúce. Ak by sa pripustil výklad, že akýkoľvek údaj (teda aj chybný) uvedený v zmluve spĺňa podmienky § 9 ods. 2 citovaného zákona, stratilo by toto ustanovenie zmysel. Jednou z obligatórnych náležitostí spotrebiteľskej zmluvy je aj údaj o výške úveru, ktorého definíciu podáva ustanovenie § 2 písm. l/ citovaného zákona. Spotrebiteľ na základe správne v zmluve uvedených informácií o výške skutočne poskytnutého úveru, dostáva jasnú predstavu o celkovej hodnote svojho záväzku, o tom, čo vlastne spláca a akú sumu si skutočne požičal, ako aj to, akú má povahu jeho záväzkov z hľadiska nákladov s ním spojených. Zároveň nesprávne uvedený údaj môže mať za následok vplyv na správnosť ďalších údajov spotrebiteľskej zmluvy a tiež na samotnú výšku záväzkov spotrebiteľa (výšku splátky, úročenie úverovej sumy). Pokiaľ teda údaje predstavujúce obligatórne náležitosti spotrebiteľskej zmluvy nie sú uvedené v zmluve správne, nemožno hovoriť o splnení povinnosti podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, pričom nesplnenie z neho vyplývajúcej povinnosti zákon striktnie sankcionuje tým, že spotrebiteľský úver sa stáva od počiatku bezúčinný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona). V tomto smere teda neexistuje žiadna výnimka a veriteľ sa nemôže zbaviť svojej povinnosti, resp. nemôže konvalidovať nesprávne, či zavádzajúce údaje v zmluve tým, že v nej síce výslovne uvedie, akú čiastku predstavuje náklad, avšak zároveň ho prezentuje ako súčasť poskytnutého úveru, teda aktívum, hoci v skutočnosti ide o náklad spotrebiteľa, a to ani za tej podmienky, že klient súhlasí s okamžitým započítaním nákladu do výšky úveru.

17.5. Za tohto stavu bol preto správny záver práve súdu prvej inštancie, že úverová zmluva neobsahuje správny údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. g/ citovaného zákona a rovnako správne uplatnil aj sankciu za porušenie tejto povinnosti v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ citovaného zákona. (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu 4Cdo/322/2020)

17.6. Právnu otázku nastolenú dovolateľom možno pokladať za vyriešenú uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/165/2020, so záverom, že „z obsahu kúpnej zmluvy vyplýva, že časť kúpnej ceny vo výške 684,80 eur bola predávajúcemu zaplatená v hotovosti pri podpise zmluvy, a že zvyšná časť kúpnej ceny vo výške 5.489,20 eur bude predávajúcemu zaplatená prostredníctvom úveru na základe zmluvy o úvere. Z obsahu úverovej zmluvy však jednoznačne vyplýva celková dojednaná výška úveru v sume 6.163,20 eur s tým, že predmetný spotrebiteľský úver bol účelovo viazaný, a to na obstaranie tam uvedeného predmetu financovania, ktorým bolo predmetné motorové vozidlo M.. Dovolací súd však konštatuje, že v zmysle § 52a ods. 2 OZ vyplýva jednoznačná závislosť týchto zmlúv, čo nerozporovali ani sudy nižšej inštancie. Avšak dovolací súd je toho názoru, že pokiaľ v zmysle § 52a ods. 2 OZ je daná vzájomná zmluvná závislosť, tak táto závislosť musí byť zrejme aj z obsahu dojednaných zmlúv, a teda nesmie byť vzájomné dojednanie takýchto zmlúv odlišné. V tomto prípade nekorešpondujúce v dojednanej výške pri kúpnej zmluve - kúpnej ceny (5.489,20 eur) a pri spotrebiteľskom úvere - výška spotrebiteľského úveru (6.163,20 eur). A to bez ohľadu na vystavenú faktúru č. U., ktorou bol fakturovaný predaj osobného automobilu Citroën C4 Grand Picasso 1,6 HDi vrátane doplnkového zákaznickeho servisu a Carlife Garancia. Dovolací súd tak konštatuje, že uplatnenie § 52a ods. 2 OZ na zmluvné dojednanie (kúpnu zmluvu a spotrebiteľský úver) je v tomto prípade zásadné. Na základe uvedeného je nepochybne, že RPMN uvedená v úverovej zmluve nezodpovedá kúpnej cene, ktorá je uvedená v kúpnej zmluve, t. j. 6.174 eur, po odpočítaní zaplatených 684,80 eur v sume 5.489,20 eur a následkom čoho je úverová zmluva bezúčinná a bez poplatkov v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. d/ zák. č. 129/2010 Z. z.“

17.7. Dovolací súd nezistil žiadny dôležitý dôvod, pre ktorý by sa mal odchýliť od týchto záverov, pretože nie sú v rozpore s ustanovením § 52a ods. 4 Občianskeho zákonníka, a preto konštatuje, že

úverová zmluva je bezúročná a bez poplatkov.

18. Predpoklad prípustnosti v tejto časti dovolania žalobcu spočíval v tom, že mala byť posúdená doteraz neriešená právna otázka, čiže bola vymedzená iba vo vzťahu k neexistujúcej judikatúre dovolacieho súdu, resp. k nesprávnemu riešeniu právnej otázky odvolacím súdom. Nastolenú otázku medzičasom vyriešil najvyšší súd v uvedených rozhodnutiach (sp. zn. 2Cdo/165/2020 a 4Cdo/322/2020), od ktorých záverov nie je dôvod sa odchýliť, preto dovolací súd dospel k záveru, že žalobca v tejto časti dovolania dôvodne tvrdí, že jeho dovolanie je prípustné, v čase rozhodovania dovolacieho súdu podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, preto je potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

19. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). O trovách dovolacieho konania preto rozhodne odvolací súd.

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.